ชื่อเรื่องการค้นคว้าอิสระ การบริหารจัดการเพื่อแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศของเทศบาล

ในอำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ชื่อนักศึกษา พรพิมล เวทยสุขุม รหัสประจำตัว 58B53330112

ปริญญา รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์

ประธานที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ อาจารย์ ดร.ชมัยภรณ์ ถนอมศรีเดชชัย

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการ 2) แนวทางการ พัฒนาการบริหารจัดการ และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการเพื่อ แก้ไขมลพิษทางอากาศของเทศบาลในอำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตามแนวคิดการบริหารจัดการที่ยั่งยืน กับการบริหารจัดการตามแนวคิดการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 การศึกษาครั้งนี้ใช้รูปแบบการ วิจัยแบบผสานวิธี โดยเน้นการวิจัยเชิงปริมาณเป็นหลักและใช้การวิจัยเชิงคุณภาพเป็นข้อมูลเสริม การวิจัยเชิงปริมาณใช้แบบสอบถามซึ่งผ่านการทดสอบหาค่าความเชื่อมั่นได้ที่ระดับ 0.84 เป็นเครื่องมือ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นประชาชนในเขตพื้นที่เทศบาลในอำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 382 คน ที่ได้จากการคำนวณตามสูตรของทาโร ยามาเน่ โดยได้รับ แบบสอบถามที่สมบูรณ์กลับคืน จำนวน 382 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 ของกลุ่มตัวอย่าง สถิติที่ใช้ใน การวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และคาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน สำหรับ การวิจัยเชิงคุณภาพใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกเฉพาะผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ให้ข้อมูลหลัก รวม 10 คน ด้วยแบบสัมภาษณ์เชิงลึกที่มีโครงสร้างเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผลการวิจัยพบว่า

- 1) ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการเพื่อแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศของเทศบาลในอำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตามแนวคิดการบริหารจัดการที่ยั่งยืนในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ = 4.88, S.D. = 0.29) และรายด้านพั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมากที่สุดด้วยเช่นกัน โดยด้านความ สมดุลเป็นด้านที่สำคัญ คือ การที่เทศบาลบริหารจัดการหรือเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเพื่อแก้ไขปัญหา มลพิษทางอากาศโดยให้ความรู้ควบคู่กับการปลูกฝังจิตสำนึกของส่วนรวมให้แก่ประชาชนไม่มาก เท่าที่ควร ($\overline{X}$ = 4.89, S.D. = 0.37)
- 2) แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการเพื่อแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศของเทศบาลใน อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตามแนวคิดการบริหารจัดการที่ยั่งยืนในภาพรวมอยู่ใน ระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ = 4.89, S.D. = 0.25) และรายด้านทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมากที่สุดด้วยเช่นกัน โดยด้านเครือข่ายเป็นด้านที่สำคัญ คือ การที่เทศบาลควรบริหารจัดการหรือเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร เพื่อแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศโดยประสานงานกับหน่วยงานภายในเทศบาลและภายนอกเทศบาล เช่น มูลนิธิ จังหวัด เพิ่มมากขึ้น ($\overline{X}$ = 4.91, S.D. = 0.32) ซึ่งสอดคล้องกับผลจากการวิจัยเชิงคุณภาพ

โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกเฉพาะผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ให้ข้อมูลหลักจำนวน 10 คน พบว่า ผู้เชี่ยวชาญหรือ ผู้ให้ข้อมูลหลักนั้น เห็นด้วยกับแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการดังกล่าว

3) แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการเพื่อแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศของเทศบาลใน อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตามแนวคิดการบริหารจัดการที่ยั่งยืนในภาพรวมมี ความสัมพันธ์ทางบวกกับการปรับปรุงการบริหารจัดการของเทศบาลในอำเภอบางบาล ตามแนวคิด การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการ บ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ในระดับค่อนข้างสูง (r_{xy}= 0.71) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่ง เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณารายด้านทั้ง 5 ด้าน พบว่า แนวทางการพัฒนาการ บริหารจัดการเพื่อแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศของเทศบาลตามแนวคิดการบริหารจัดการที่ยั่งยืนทั้ง 5 ด้าน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริหารจัดการของเทศบาลในอำเภอบางบาล ตามแนวคิดการบริหารกิจการ บ้านเมืองที่ดีของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ในภาพรวมด้วยเช่นกัน ดังนี้ ด้านเครือข่าย (r̄xy= 0.66) ด้านเทคโนโลยี (r_{xy}= 0.63) ด้านความสมดุล (r_{xy}= 0.60) ด้านส่วนรวม (r_{xy}= 0.56) และด้านคุณภาพชีวิต (r_{xy}= 0.52)

คำสำคัญ: การบริหา<mark>รจัดการที่ยั่งยืน มลพิษทางอากาศ พระราช</mark>กฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และ วิธีการบริห<mark>ารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546</mark>

Independent Study Title Administration of Air Pollution Solving of Municipalities

in Bang Ban District of Phra Nakhon Si Ayutthaya Province

Student Pronpimol Wetthayasukhum

Student ID 58B53330112

Degree Master of Public Administration

Field of Study Public Administration

Independent Study Advisor Dr.Chamaiporn Tanomsridejchai

ABSTRACT

The objectives of this study were to 1) investigate problems related to air pollution administration, 2) develop guidelines for air pollution administration, and 3) study the association between the development guidelines for air pollution administration of Municipalities in Bang Ban District, Phra Nakhon Si Ayutthaya Province according to the Sustainable Administration Concept and Good Governance Concept of the Royal Decree on Good Governance: Criteria and Systematic Management Directions for Government Agencies B.E. 2546. This study was designed to include mixed method with the quantitative method being mainly supported by the qualitative method. For the quantitative approach, the questionnaire with reliability value of 0.84 was used for data collection from the 382 samples residing in Municipalities in Bang Ban District, Phra Nakhon Si Ayutthaya Province. The sample size was determined using Yamane's formula. Total of 382 completed sets of questionnaires, equaling with 100 % of the samples, were returned. Statistics for data analysis were mean, standard deviation, and Pearson's product moment correlation. For the qualitative approach, the structured in-depth interview with 10 experts or key informants was conducted and provided the qualitative data

The findings revealed that:

- 1) The problems of air pollution administration of Municipalities in Bang Ban District, Phra Nakhon Si Ayutthaya Province according to the Sustainable Administration Concept were overall at the highest level ($\overline{X}$ = 4.88, S.D. = 0.29) and with all 5 aspects also at the highest level. The most significant problem facing air pollution administration was the balancing aspect which was the Municipalities' less efforts to disseminate information and raise public awareness concerning air pollution ($\overline{X}$ = 4.89, S.D. = 0.37).
- 2) The development guidelines for air pollution administration of Municipalities in Bang Ban District, Phra Nakhon Si Ayutthaya Province according to the Sustainable Administration Concept were overall at the highest level ($\overline{X}$ = 4.89, S.D. = 0.25) and as well all 5 aspects. The main development guideline for air pollution administration was

the networking aspect which showed that Municipalities should seek more collaboration within their own organizations and with other related agencies such as non-profit organizations, public agencies, etc. ($\overline{X}$ = 4.91, S.D. = 0.32). This finding was supported by the qualitative result obtained from the in-depth interviews of the 10 experts or key informants.

3) The development guidelines for air pollution administration of Municipalities in Bang Ban District, Phra Nakhon Si Ayutthaya Province according to the Sustainable Administration Concept had overall positive association with the administration of Municipalities in Bang Ban District according to Good Governance Concept of the Royal Decree on Good Governance: Criteria and Systematic Management Directions for Government Agencies B.E. 2546. This overall positive association was relatively high level (r_{xy} = 0.71), at the statistical level of significance of 0.01. Considering all 5 aspects of the development guidelines according to the Sustainable Administration Concept, it was found that all 5 aspects had positive associations with the administration of Municipalities in Bang Ban District according to Good Governance Concept of the Royal Decree on Good Governance: Criteria and Systematic Management Directions for Government Agencies B.E. 2546, namely networking (r_{xy} = 0.66), technology (r_{xy} = 0.63), balance (r_{xy} = 0.60), society (r_{xy} = 0.56), and quality of life (r_{xy} = 0.52).

Keywords: Sustainable Administration Concept, Air Pollution, The Royal Decree on Good Governance: Criteria and Systematic Management Directions for Government Agencies B.E. 2546

